

Sources:

1. Борисюк О. В., Міщанчук О. О. Ринок лізингових послуг в Україні: проблеми та перспективи розвитку / О. В. Борисюк, О. О. Міщанчук Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2014. – Випуск 5, Ч. 4. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ej.kherson.ua/journal/economic_05/213.pdf;
2. Горбатенко О.А. Проблеми та перспективи розвитку лізингу в Україні / О.А. Горбатенко // Лізинг в Україні. – 2012. – №6. – С. 4-6.;
3. ЗУ «Про фінансовий лізинг» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1381-15>; 4. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює регулювання ринку фінансових послуг України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nfp.gov.ua/>.

УДК 005.915:334.726

Лавріненко О.В.

*к.е.н., доцент кафедри міжнародних фінансів
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені В. Гетьмана»*

Марченко А.І.

*студентка 6 курсу групи МФМ-605
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені В. Гетьмана»*

Оцінка фінансової стійкості міжнародної компанії

В сучасних умовах підвищення міжнародної конкурентоспроможності зростає роль і значення ефективного аналізу фінансового стану господарюючого суб'єкта. Від правильності вибору бізнес партнера залежить в подальшому майбутні доходи компанії та можливі ризики (політико-

економічний, неплатоспроможності, інвестиційний, ліквідності, кредитний та ін.) з якими може вона зіткнутися.

Разом з тим кризовий стан світового фінансово-економічного середовища не сприяє розвитку та ставить під загрозу діяльність багатьох міжнародних корпорацій. Тому на сьогодні особливої актуальності набуває питання вибору методів оцінки фінансової стійкості міжнародної компанії та результативності прийняття управлінських рішень.

Важливою частиною ефективного управління міжнародної компанії є комплексна оцінка його фінансового стану, який передбачає об'єктивний аналіз системи показників, а не характеристику одного, нехай навіть найважливішого показника. Значення даних показників є важливим для керівників та фінансових відділів самої компанії, бізнес-партнерів, для оцінки надійності, платоспроможності, ліквідності компанії або аналізу доцільності подальшої співпраці та ін.

Аналіз фінансової стійкості підприємства у своїх працях досліджували багато зарубіжних (Е. Альтман, І. Бланк, В.В. Іванов, Є.І. Уткін) та вітчизняних науковців (О.І. Барановський, О.Д. Заруба, А.М. Поддєрьогін, Г.В. Савицька, Т.О. Фролова). Кожен з них по-різному трактував сутність фінансової стійкості та виділяв різні критерії оцінки фінансової стабільності та платоспроможності компанії. Але всі їхні твердження можна узагальнити.

Фінансова стійкість – це комплексний показник, який відображає рівень збалансованості власних та залучених засобів компанії, рівень її незалежності від змін у ринковому середовищі та ефективність проведення інвестиційної й кредиторської політик з метою максимізації власного прибутку [2].

Оцінка фінансової стійкості відбувається шляхом аналізу відповідних статей балансу компанії, на основі яких розраховуються певні показники, але серед них найчастіше застосовуються наступні:

- коефіцієнт автономії (показує частку власного капіталу, яка задіяна у діяльності підприємства);

- коефіцієнт фінансової залежності (відображає частку позикового капіталу, є протилежним коефіцієнту автономії);
- коефіцієнт фінансового ризику/левериджу (найбільш інформативний показник, адже показує відношення позикових засобів до власного капіталу);
- коефіцієнт маневреності власного капіталу (відображає мобільність власних засобів компанії: чим показник вище – тим гнучкіше компанія застосовує свої оборотні засоби);
- коефіцієнт поточної заборгованості (відображає розмір частки поточних зобов'язань серед інших джерел фінансування);
- коефіцієнт фінансової стійкості (показує питому вагу основних джерел фінансування серед інших джерел фінансування).

Практичне застосування коефіцієнтного аналізу можна розглянути на прикладі звітності однієї з найбільших ТНК світу – General Electric (рис. 1).

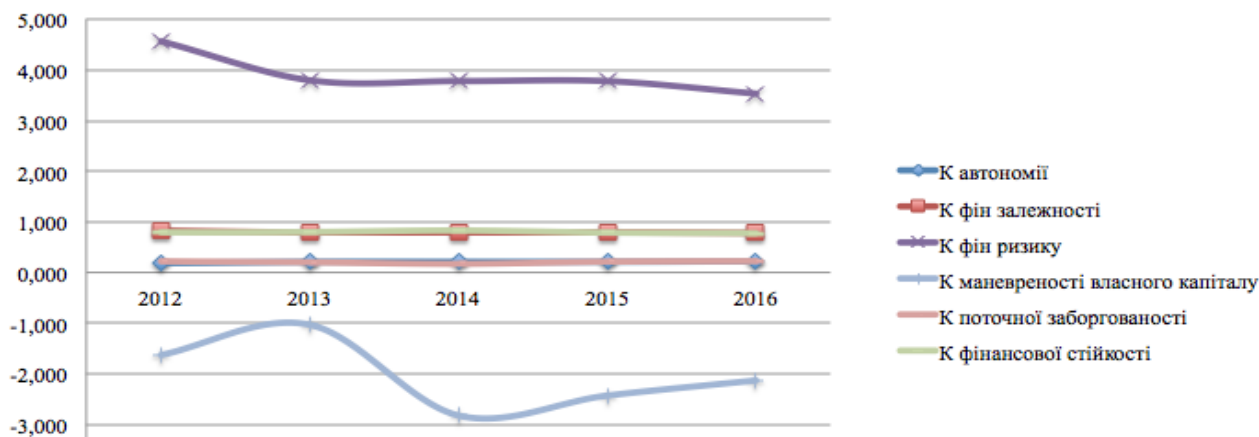

Рис. 1. Динаміка змін показників фінансової стійкості корпорації General Electric

Джерело: розроблено автором на основі [1]

Як бачимо, частина показників протягом останніх п'яти років залишалась майже незмінною. Коефіцієнт фінансового ризику (левериджу) за останні п'ять років перевищував критичне значення (а саме 0,5), аж у 7-9 разів, що говорить про надмірний обсяг зобов'язань корпорації. Високе й довготривале значення цього показника може віддзеркалювати ситуацію, коли компанія має постійні фінансові витрати, що йдуть на погашення довгострокових зобов'язань, хоча коштів на виплату відсотків по кредитах чи позиках не вистає і це, безперечно, зменшує чистий прибуток й рентабельність корпорації.

Найбільше ж змін зазнав коефіцієнт маневреності власного капіталу і в даній ситуації він змінювався через щорічні стрибки обсягів необоротних активів. Даний показник завжди від'ємний для міжнародних корпорацій, адже їх залучений капітал, зазвичай, перевищує власний капітал. А от коефіцієнти поточної заборгованості та фінансової стійкості перебували у відповідній стабільності, тобто, джерела фінансування компанії майже не змінювались; у порівнянні з обсягом довгострокових зобов'язань - поточна заборгованість залишалась досить незначною.

Водночас, коефіцієнт фінансової залежності значно перевищував коефіцієнт автономії, що свідчить про відкриту залежність компанії від зовнішніх кредиторів та інвесторів. Але забезпечення фінансової стійкості повинне мінімізовувати негативний вплив зовнішнього середовища на діяльність компанії, бажано також враховувати ймовірність банкрутства [3].

В даній ситуації, корпорації слід переглянути свою фінансову політику й по можливості зменшити тягар довгострокових зобов'язань, оскільки продовження таких дій буде стримувати ріст прибутку й з часом компанія стане менш прибутливою для інвесторів.

Список використаних джерел:

1. GE: Balance sheet [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://quotes.wsj.com/GE/financials/annual/balance-sheet>.
2. Грабовецький Б. Економічний аналіз / Б.Є. Грабовецький. – Київ: "Центр учбової літератури", 2009. – 256 с.
3. Лисевич С. Управління фінансовою стійкістю та фактори, що впливають на неї [Електронний ресурс] / С. Лисевич, В. Веліканова. – 2013. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/6.2/211.pdf>.